

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО
ОБЛІКУ, АУДИТУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ФІНАНСІВ В
УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції

м. Миколаїв, 20 травня 2022 р.

Миколаїв
2022

УДК 657.1.012

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету (протокол №10 від 23.06.2022 р.).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ШЕБАНІН В.С. – д-р техн. наук, професор, академік, ректор Миколаївського національного аграрного університету; **УСИКОВА О.М.** – д-р екон. наук, доцент, в.о. директора Навчально-наукового інституту економіки та управління; **ВИШНЕВСЬКА О.М.** – д-р екон. наук, професор, декан обліково-фінансового факультету; **КУЗЬОМА В.В.** – канд. екон. наук, доцент, декан факультету перепідготовки та підвищення кваліфікації; **ДУБІНІНА М.В.** – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування; **СІРЕНКО Н.М.** – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування; **ПОТРИВАЄВА Н.В.** – д-р екон. наук, професор кафедри обліку і оподаткування; **ЧЕБАН Ю.Ю.** - канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування.

Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та фінансів в умовах глобалізації економіки : матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, м. Миколаїв; 20 травня 2022 р. Миколаїв : МНАУ, 2022. 58 с.

У збірнику наведено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та фінансів в умовах глобалізації економіки», де викладено результати наукових досліджень здобувачів вищої освіти вітчизняних та зарубіжних ВНЗ.

Результати можуть бути використані для подальших досліджень, формування наукових ідей.

УДК 657.1.012

Миколаївський національний
аграрний університет, 2022

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. Удосконалення теорії бухгалтерського обліку
в умовах глобалізації економіки**

Marchuk U.O. The impact of martial law on land relations in Ukraine.....	5
Аніщенко Г.Ю., Підлуна О.Д. Документування як елемент бухгалтерського обліку та його сучасний зміст.....	7
Волощук Л.О. Оцінка кадрових ризиків в обліковій системі підприємства.....	11
Дерев'янюк С.І., Левченко Д.В. Класифікація витрат виробництва для потреб бухгалтерського обліку.....	15
Козаченко Л.А. Проблематика та особливості організації обліку дистанційної роботи працівників в Україні....	19
Криворот О. Г. Проблеми обліку кредитних операцій банку.....	23

**СЕКЦІЯ 2. Система оподаткування та напрямки її
вдосконалення**

Лагодієнко Н. В. Розвиток електронного адміністрування в підвищенні прозорості процедур оподаткування.....	27
---	----

**СЕКЦІЯ 3. Управлінський облік як підсистема сучасного
менеджменту підприємства**

Левченко Д. О. Облік загальноновиробничих і адміністративних витрат підприємства: нормативно-інформаційне забезпечення...	31
Поліщук О. М. Організація системи управлінського обліку на підприємствах.....	34

**СЕКЦІЯ 4. Аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів
господарювання**

Вишневська О.М. Переваги практично-орієнтованого навчання за освітніми програмами у Миколаївському національному аграрному університеті.....	37
Коренюк П. І., Усикова О. М. Підвищення результативності Управління ресурсним потенціалом промислових підприємств...	41

Крочак О.І., Мельниченко М.В., Халявка В.В. Аналіз складу структури і забезпеченості вантажним автотранспортом.....	46
--	----

СЕКЦІЯ 5. Сучасний стан та перспективи розвитку аудиту в Україні

Галкін В.В. Перспективи розвитку Державного аудиту в Україні	48
Гуцаленко Л.В., Баклан А. Ю. Оцінка ефективності служби внутрішнього контролю підприємства.....	52
Приходько Є. І. Напрями удосконалення організації внутрішньогосподарського контролю закладу освіти.....	55

2. Програма реалізації Стратегії розвитку Миколаївського національного аграрного університету на період 2016-2023 років, затверджена вченою радою університету 29 березня 2016 року, протокол № 8

3. Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті у розрізі факультетів:
<https://www.mnau.edu.ua/structure/faculties-and-departments>

Коренюк П. І.

доктор екон. наук, професор, завідувач
кафедри менеджменту організацій та
адміністрування
Дніпровський державний технічний
університет
м. Дніпро

Усикова О. М.

доктор екон. наук, доцент, в.о. директора
навчально-наукового інституту бізнесу та
інноваційного розвитку
Миколаївський національний аграрний
університет
м. Миколаїв

ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

В Україні спостерігається певне зниження споживання основних продуктів харчування і калорійності добового раціону. Сталий розвиток передбачає раціональне співвідношення економічної, соціальної та екологічної складової національної економіки з позиції відтворювальних процесів. У той же час, в економічно розвинутих країнах аграрні технології базуються на використанні значної кількості матеріально-сировинних ресурсів так званих «третіх країн». Вищевказане посилює проблему взаємовідносин економічно розвинутих країн і тих, які стали на шлях розвитку ринкових відносин. Одним з чинників такої домінуючої тенденції є обмеженість капіталовкладень, відсутність власних фінансових ресурсів, що зумовило знос основних фондів харчової та переробної промисловості більш ніж на 35 відсотків. Крім того, 45 відсотків машин і устаткування є морально і фізично застарілими, тобто по технічними

та технологічними параметрами не відповідають міжнародним технічним і екологічним стандартам [1]. Стратегічним напрямком виходу з кризи, на нашу думку, може стати реструктуризація переробних галузей продовольчого комплексу і його зернового підкомплексу в напрямку формування раціональної структури зернового виробництва, ефективного використання аграрного ресурсного потенціалу навколишнього середовища.

Окремі складові чинники проблеми відтворення ресурсів продовольчого призначення продовольчої безпеки країни у контексті сталого розвитку досліджували відомі вчені економісти-аграрники П.П. Борщевський [2], З. В. Герасимчук [3], В. М. Другак [4], Д. В. Зеркалов [5], Л.В. Дейнеко [6], А.С. Лисецький [7], Л. Г. Мельник [8], І. І. Орбець [9], В. О. Паламарчук [10], Б. Й. Пасхавер [11], Т. П. Смержанюк [12], В. Я. Шевчук [13]. Поряд зі значними науковими надбаннями теоретичних і прикладних досліджень ресурсного потенціалу продовольчого комплексу як системи поза межами досліджень залишилися окремі її складники, особливо проблема ефективності відтворення природно-ресурсного потенціалу в контексті впливу природних ресурсів на виробництво продовольчої сировинної продукції у вітчизняній економічній науці.

Одним з принципів раціонального розміщення продуктивних сил аграрного сектора є стабілізація обсягів виробництва з наближенням їх до державних потреб, що дозволить поступально нарощувати продовольчий експортний потенціал. Як свідчить вітчизняна практика, економічний стан аграрного сектора визначається в значній мірі ефективним функціонуванням підприємств харчової та переробної промисловості [1].

На жаль, практично в даний час припинено оновлення основних виробничих фондів, що є одним з факторів зниження випуску продуктів харчування і продовольчої сировини в кількісному і якісному обсягах [14].

Для попередньої оцінки рівня розвитку національного аграрного сектора можливо скористатися макроекономічними показниками. Отже, за останні роки спостерігається тенденція зростання валового внутрішнього продукту, причому за останні п'ять років більш ніж у 2,5 рази. Але, для країн, що розвиваються, характерна відносно висока частка аграрної продукції в структурі валового внутрішнього продукту при порівнянні з технологічно розвиненими державами. Одним з вирішальних факторів є економічна невиправданість збільшення

обсягів виробництва продукції, так як через відносну дорожнечу енергоносіїв, високим енерго- і матеріалоемності вона є переважно збитковою.

Більш високими темпами зростає обсяг валового продукту у розрахунку на 1 особу, що може свідчити про скорочення абсолютної чисельності населення. До того ж, частка продукції сільського господарства у валовому продукті планомірно зменшується, що демонструє зміну пріоритетних видів виробництва.

Ключові стратегічні пріоритети харчової та переробної промисловості включають прискорення відповідної реакції на зміни, адаптацію товарів і послуг вимогам, орієнтацію на високі стандарти екологічної якості продуктів харчування [10]. Основою виробництва в продовольчому комплексі є виробничі, людські та природні ресурси. Отже, ресурсний потенціал аграрного сектора - це величина, яка є невизначеною константою і розвивається з певними тенденціями. Так, спостерігається скорочення площі сільськогосподарських угідь, особливо орних земель. Однією з причин може бути відведення земель під несільськогосподарські потреби, що в останні десять років стало досить поширеним явищем. З рисунка 3 видно, що за останні роки збільшилася лише посівна площа соняшника, як пріоритетної експортної культури.

Згідно з урядовими попередніми розрахунками, споживчий кошик в державі працездатного населення за рік повинен становити: картоплі - 95 кг, цукру - 24 кг, рослинного масла - 7,1 кг, свинини - 8 кг, яловичини - 14 кг, птиці - 12 кг, ковбаси - 9 кг, баранини - 2 кг [7]. У розвинених країнах низьку частку (в середньому близько 10 відсотків), сімейного бюджету складають продовольчі витрати, що дозволяє населенню формувати потужний інвестиційний потенціал [11]. За останні роки внаслідок щодо успішних реформ в національній економіці, в тому числі в продовольчому комплексі, зростає обсяг валового внутрішнього продукту держави і його частка на ринку Європейського Союзу. Така ситуація є індикатором стабілізації економічної ситуації в державі, зокрема в аграрному секторі. Спостерігаються постійні темпи зростання виробництва валового внутрішнього продукту на 1 особу.

В окремих областях виробництво сировини для харчової і переробної промисловості впало в 2 - 2,5 рази, що не могло не відбитися на загальному стані економіки держави і рівні споживання населенням продуктів харчування, як продовольчого раціону.

Для виходу на продовольчі ринки країн Європи основною перешкодою стала невідповідність вітчизняної продовольчої продукції євростандартам, проте головним фактором може виступати аграрна політика європейських країн з метою захисту власних товаровиробників від засилля продукції українського походження. Завоювання нових ринків збуту для вітчизняного продовольства сприяло б зростанню валового внутрішнього продукту в абсолютному (млрд. дол. США) і відносному (тис. грн. на душу населення) виразах і інших макроекономічних показниках розвитку держави. При цьому, головними причинами скорочення вітчизняного виробництва основних видів продовольства є прискорення руйнування суспільного виробництва при недостатній державній підтримці аграрних підприємств, ослаблення державної системи управління сільськогосподарським виробництвом, різке скорочення використання досягнень науково-технічного прогресу, припинення цільових державних інвестицій.

Рівень виробництва валового внутрішнього продукту як в абсолютному вираженні, так і у відносному (на душу населення) - один з важливих макроекономічних показників розвитку держави. Важливими додатковими показниками є структура і зміст в ньому валового внутрішнього продукту сільського господарства. Слід враховувати, що Україна має потужний аграрний природно-ресурсний потенціал в зв'язку з вигідним економіко-географічним положенням. Фактично поруч знаходяться потужні ринки збуту продуктів харчування та продовольчої сировини (країни Європейського Союзу, Росія, а в перспективі і Китай).

Стратегічним напрямком виходу з кризи, може стати реструктуризація, переробних галузей продовольчого комплексу і його зернового підкомплексу в напрямку формування раціональної структури зернового виробництва, ефективного використання аграрного ресурсного потенціалу навколишнього середовища.

Список використаних джерел

1. Коренюк П.И. Эффективность использования и воспроизводства природно-ресурсного потенциала: финансовые факторы, доминирующие тенденции: монография. Днепропетровск: ДДФА, 2009. 368 с.
2. Борщевський П.П., Чернюк Л.Г., Якушик І.Д. Природокористування в аграрному комплексі України (територіальний аспект). Київ: РВПС України НАН України, 1998. 80 с.

3. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика: монографія. Луцьк: Надстир'я, 2008. 528 с.
4. Другак В. М. Стале землекористування як еколого-економічна складова сталого розвитку суспільства. Проблеми екологозбалансованого розвитку. Київ, 2006. С. 106—112.
5. Зеркалов Д. В. Проблеми екології сталого розвитку: монографія. Київ: Основа, 2013. 430 с.
6. Дейнеко Л.В. Розвиток харчової промисловості в умовах ринкових перетворень: проблеми теорії і практики. монографія. Київ: Знання, 2008. 331 с.
7. Лисецький А.С., Боженар В.Я., Данилишин Б.М. Україна: Проблеми стабілізації та сталого розвитку продуктивних сил аграрного сектору економіки: монографія. Київ: ЗАТ «Нічлава», 1997. 130 с.
8. Основи стійкого розвитку: навчальний посібник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. 654 с.
9. Оробець І. Історико-генетичний підхід у дослідженні еволюції концепції сталого розвитку. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка*. 2015. № 8. С. 98-101.
10. Паламарчук В.О., Мішеніна Є.В., Коренюк П.І. Еколого-економічні та соціальні нариси з економіки природокористування: монографія / за ред. В.О. Паламарчука. Дніпропетровськ: Пороги, 2004. 258 с.
11. Пасхавер Б. Пріоритети продовольчого ціноутворення. *Економіка України*. 2003. № 4. С. 4-11.
12. Смержанюк Т.П. Сталий розвиток в умовах глобалізації та його складові. *Економічні інновації*. 2013. Вип. 53. С. 253-260.
13. Шевчук В. Я. Макроекономічні проблеми сталого розвитку. Київ: Геопринт, 2006. 200 с.
14. Формування системи механізмів управління природними ресурсами в умовах євроінтеграційних процесів / за заг. ред. акад. НААН України, д.е.н., проф. М.А.Хвесика. Київ: ДУ ІЕПСР НАН України, 2017. 595 с.
15. Валовий внутрішній продукт (1990-2017) (за даними державної служби статистики України). URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/vvp/vvp_rik/vvp_u.htm (дата звернення: 18.09.2019).
16. Валовий регіональний продукт (2004-2018) (за даними державної служби статистики України). URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2008/vvp/vrp/vrp2018_u.xls (дата звернення: 18.09.2019).
17. Продукція сільського господарства у постійних цінах (за даними державної служби статистики України). URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/sg/pro_sg/pro_sg_2017p.zip (дата звернення: 18.09.2019).
18. Рослинництво (1990-2018 роки) (за даними державної служби статистики України). URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2006/sg/sg_rik/sg_u/rosl_u.html (дата звернення: 18.09.2019).

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО
ОБЛІКУ, АУДИТУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ФІНАНСІВ В
УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції, м. Миколаїв, 20 травня 2022 р.

Технічний редактор: С.В. Сирцева

Формат 60 x 84 1/16. Ум.друк. арк. 7,3

Тираж 100 прим. Зам. № ____

Надруковано у видавничому відділі

Миколаївського національного аграрного університету 54020, м.
Миколаїв, вул. Г. Гонгадзе, 9 Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490
від 20.02.2013 р.